
363

Besluit van 24 augustus 1989, houdende wijziging van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Arbeidsovereenkomstenbesluit en het Ambtenarenreglement Staten-Generaal betreffende diensttijdgratificatie, gratificatie bij ambtsjubileum, uitkering bij overlijden, de bezoldiging bij herhalingsoefeningen en in verband daarmee wijziging van enkele andere regelingen

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 11 juli 1989, nr. AB88/439/U53, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene Arbeidsvoorwaarden en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 125, eerste lid, en 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet;

De Raad van State gehoord (advies van 15 augustus 1989, nr. W04.89.0410);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 22 augustus 1989, nr. AB89/163/U2, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene Arbeidsvoorwaarden en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248)¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. Het eerste lid van artikel 20 komt als volgt te luiden:

1. De ambtenaar die voor een herhalingsoefening als militair in werkelijke dienst is, geniet de aan zijn ambt verbonden bezoldiging voor zoveel deze meer bedraagt dan zijn militaire beloning. Artikel 18, tweede, vierde en vijfde lid, is van toepassing.

B. Aan artikel 79 worden toegevoegd een derde en een vierde lid welke luiden als volgt:

3. De ambtenaar heeft aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels.

4. De ambtenaar aan wie ontslag is verleend op grond van artikel 94a of 96 wordt een diensttijdgratificatie toegekend ter grootte van een in verhouding tot de doorgebrachte diensttijd evenredig gedeelte van een gratificatie bij ambtsjubileum als bedoeld in het derde lid. Toekenning vindt niet plaats indien niet binnen een termijn van vijf jaar na de datum van ingang van het ontslag aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum zou hebben bestaan.

C. Het vierde lid van artikel 102 komt als volgt te luiden:

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt, indien de ambtenaar op de dag van het overlijden wegens ziekte of ongeval verhinderd was zijn dienst te verrichten, onder bezoldiging verstaan hetgeen daaronder voor de toepassing van hoofdstuk VI wordt verstaan.

ARTIKEL II

Het Arbeidsovereenkomstenbesluit (Stb. 1931, 354)¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. Het eerste lid van artikel 18 komt als volgt te luiden:

1. De werknemer die voor een herhalingsoefening als militair in werkelijke dienst is, geniet de aan zijn betrekking verbonden loon voor zoveel dit meer bedraagt dan zijn militaire beloning. Artikel 16, tweede, vierde en vijfde lid, is van toepassing.

B. Aan artikel 51 worden toegevoegd een derde en een vierde lid welke luiden als volgt:

3. De werknemer heeft aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels.

4. De werknemer wiens dienstbetrekking is beëindigd met toepassing van artikel 58a of wegens opheffing van zijn betrekking dan wel op grond van reorganisatie van het dienstvak waarbij hij werkzaam is, wordt een diensttijdgratificatie toegekend ter grootte van een in verhouding tot de doorgebrachte diensttijd evenredig gedeelte van een gratificatie bij ambtsjubileum als bedoeld in het derde lid. Toekenning vindt niet plaats indien niet binnen een termijn van vijf jaar na de datum van ingang van het ontslag aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum zou hebben bestaan.

C. Het vierde lid van artikel 60 komt als volgt te luiden:

4. Voor de toepassing van het tweede lid van dit artikel wordt, indien de werknemer op de dag van het overlijden wegens ziekte of ongeval verhinderd was zijn dienst te verrichten, onder loon verstaan hetgeen daaronder voor de toepassing van paragraaf 6 van dit hoofdstuk wordt verstaan.

ARTIKEL III

Het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (Stb. 1979, 123)¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. Het eerste lid van artikel 28 komt als volgt te luiden:

1. De ambtenaar die voor een herhalingsoefening als militair in werkelijke dienst is, geniet de aan zijn ambt verbonden bezoldiging voor zoveel deze meer bedraagt dan zijn militaire beloning. Artikel 26, tweede, vierde en vijfde lid, is van toepassing.

B. Aan artikel 114 worden toegevoegd een derde en een vierde lid welke luiden als volgt:

3. De ambtenaar heeft aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels.

4. De ambtenaar aan wie ontslag is verleend op grond van artikel 124a of 126 wordt een diensttijdgratificatie toegekend ter grootte van een in verhouding tot de doorgebrachte diensttijd evenredig gedeelte van een gratificatie bij ambtsjubileum als bedoeld in het derde lid. Toekenning vindt niet plaats indien niet binnen een termijn van vijf jaar na de datum van ingang van het ontslag aanspraak op een gratificatie bij ambtsjubileum zou hebben bestaan.

C. Het vierde lid van artikel 134 komt als volgt te luiden:

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt, indien de ambtenaar op de dag van het overlijden wegens ziekte of ongeval verhinderd was zijn dienst te verrichten, onder bezoldiging verstaan hetgeen daaronder voor de toepassing van hoofdstuk VI wordt verstaan.

ARTIKEL IV

Het Besluit sociaal beleidskader rijksoverheid (Stb. 1987, 460) wordt als volgt gewijzigd.

In artikel 9, eerste lid, wordt de zinsnede «als bedoeld in de circulaire van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 10 juni 1971, nr. AB71/U1471» vervangen door: waarop de belanghebbende op grond van de op hem van toepassing zijnde rechtspositieregeling aanspraak heeft.

ARTIKEL V

Het Rechtspositiebesluit voorzitters huurcommissies (Stb. 1988, 103) wordt als volgt gewijzigd.

Artikel 16 komt als volgt te luiden:

Artikel 16

Bij het volbrengen van een diensttijd van 25, 40 of 50 jaren in overheidsdienst, ontvangt de voorzitter een gratificatie overeenkomstig de op grond van artikel 79 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement gestelde regels.

ARTIKEL VI

De artikelen I en II gelden niet voor personeel van academische ziekenhuizen.

ARTIKEL VII

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 1989 dan wel de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst indien deze plaatsing niet tijdig voor 1 september 1989 geschiedt en werkt wat betreft het bij de artikelen I.B, II.B en III.B toegevoegde vierde lid terug tot en met 1 juli 1989.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 24 augustus 1989

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Uitgegeven de *twaalfde* september 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 14 april 1989, Stb. 178.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 oktober 1989, nr. 197.

NOTA VAN TOELICHTING

De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op:

- de uitkering bij overlijden;
- de gratificatie bij ambtsjubileum;
- de diensttijdgratificatie;
- de bezoldiging bij herhalingsoefeningen.

Het betreft hier een formalisering van de afspraken die over deze onderwerpen zijn gemaakt tijdens het overleg voor de sector burgerlijk rijkspersoneel ter zake van het arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid 1989.

De uitkering bij overlijden

Bij de vaststelling van het bedrag, drie maanden bezoldiging, dat in geval van overlijden van de ambtenaar (hieronder wordt tevens begrepen de werknemer in de zin van het Arbeidsovereenkomstenbesluit) wordt uitgekeerd aan diens weduwe of weduwnaar of, bij hun ontstentenis, ten behoeve van de minderjarige kinderen, pleegkinderen daaronder begrepen, wordt onder bezoldiging mede verstaan de kinderbijslag waarop de ambtenaar ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1962, 160) recht heeft. Tot voor kort heeft dit nimmer tot grote problemen aanleiding gegeven.

Met ingang van 1 oktober 1986 is echter de Wet op de studiefinanciering (Stb. 1986, 252) in werking getreden. Ingevolge deze wet ontvangen ouders van kinderen van achttien jaar en ouder, welke kinderen studeren aan een door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen gesubsidieerde instelling geen kinderbijslag voor die kinderen. Indien deze kinderen studeren aan een niet door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen gesubsidieerde instelling ontvangen de ouders wel kinderbijslag. Op grond van het vorenstaande zal de overlijdensuitkering voor een ambtenaar met studerende kinderen, ouder dan 18 jaar aan een niet door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen gesubsidieerde instelling hoger zijn dan voor de ambtenaar met kinderen aan een wel door genoemd ministerie gesubsidieerde instelling. Dit verschil is niet gerechtvaardigd.

Voorts is kinderbijslag een toelage die in het geheel niets te maken heeft met beloning voor het verrichten van werkzaamheden en derhalve niet tot de bezoldiging gerekend dient te worden.

In het overleg voor de sector burgerlijk rijkspersoneel ter zake van het arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid 1989 is overeengekomen het element kinderbijslag uit de berekeningsgrondslag van de overlijdensuitkering te verwijderen.

De gratificatie bij ambtsjubileum

De Regeling gratificatie bij ambtsjubileum is tot op heden vervat in een rondzendbrief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 10 juni 1971 (nr. AB71/U1471). De vorm waarin deze arbeidsvoorwaarde is gegoten, is minder juist te achten. Ingevolge artikel 125 van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530) dienen namelijk arbeidsvoorwaarden bij of krachtens wet dan wel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te worden vastgesteld.

Voorts is in de nota van toelichting bij het Besluit sociaal beleidskader rijksoverheid (Besluit SBK-RO, Stb. 1987, 640), naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State, toegezegd dat ten spoedigste zal worden bezien of en in hoeverre het mogelijk zal zijn circulaires als bovenvermeld te vervangen door bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vastgestelde regelingen.

Met de voorgestelde wijziging in de artikelen I.B, II.B en III.B wordt onder meer de aanspraak op ambtsjubileumgratificatie neergelegd in een algemene maatregel van bestuur. De inhoud van de aanspraak zal worden vastgesteld in een ministeriële regeling.

De diensttijdgratificatie

Met de wijziging in de artikelen I.B, II.B en III.B wordt voorts bereikt dat de ambtenaar (hieronder wordt tevens de werknemer begrepen bedoeld in het AOB) aan wie vut-ontslag of reorganisatieontslag is verleend aanspraak heeft op een eenmalige uitkering, een diensttijdgratificatie. De grootte van deze uitkering is gerelateerd aan de gratificatie bij ambtsjubileum en wel op de volgende wijze. De diensttijdgratificatie bedraagt een evenredig gedeelte van de gratificatie bij ambtsjubileum waarop betrokkene aanspraak zou hebben gehad indien hij in dienst zou zijn gebleven. Echter, indien de ontslagen ambtenaar, ware hij in dienst gebleven, binnen vijf jaar na ingang van het ontslag geen aanspraak zou hebben op een gratificatie wegens ambtsjubileum, heeft hij geen aanspraak op een diensttijdgratificatie.

De bezoldiging bij herhalingsoefeningen

In de periode voorafgaande aan deze wijziging genoten de ambtenaar en de werknemer, die voor een herhalingsoefening in werkelijke militaire dienst waren, naast hun volle bezoldiging gedurende de eerste veertien dagen van de herhalingsoefening tevens de volledige militaire beloning over die periode. Mede op verzoek van de Tweede Kamer en de Algemene Rekenkamer is de voorliggende wijziging tot afschaffing van deze dubbele beloning voorgesteld. Vervolgens is over dit voorstel in het overleg voor de sector burgerlijk rijkspersoneel ter zake van het arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid 1989 overeenstemming bereikt. Op grond van de overeengekomen wijziging ontvangt betrokkene gedurende de gehele herhalingsoefening nimmer meer dan zijn volle bezoldiging, aangezien op deze bezoldiging de militaire beloning in mindering wordt gebracht.

Artikel VI

In de artikelen I en II van dit besluit worden de afspraken die zijn gemaakt in het overleg voor de sector burgerlijk rijkspersoneel ter zake van het arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid 1989 in de daarvoor bestemde rechtspositieregelingen (ARAR en AOB) opgenomen. De werking van ARAR en AOB strekt zich echter uit tot een categorie personeel waarvoor het niet de bedoeling was in genoemd overleg afspraken ter zake van arbeidsvoorwaarden te maken: het personeel van academische ziekenhuizen. Het overleg over de arbeidsvoorwaarden voor die categorie personeel vindt plaats in het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO). Er is dan ook bepaald dat de voorschriften van de artikelen I en II voor dit personeel niet van toepassing zijn. Als gevolg daarvan blijven de voorschriften van ARAR en AOB zoals deze luiden voor inwerkingtreding van dit besluit voor het personeel van de academische ziekenhuizen gelden.

Bij het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen is een rechtspositiereglement voor personeel van academische ziekenhuizen in voorbereiding. Een spoedige totstandkoming hiervan zal er toe leiden dat het in de toekomst niet meer nodig zal zijn bij afzonderlijke bepalingen van het ARAR en AOB uitzonderingen te maken ten aanzien van de toepasselijkheid daarvan.

De voorgestelde wijzigingen zijn getoetst volgens de beknopte vragenlijst van de aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur. Bedoelde toetsing wees uit dat de voorgestelde wijzigingen uit een oogpunt van deregulering geen bezwaren ontmoeten.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk